

ОД НАМЕНЕ ДО НАМЕРЕ

- У скулптури не идем за атрактивношћу, већ за доследном реализацијом идеје – каже Сава Халугин

ОДМИЧЕ и овогодишњи »ударни« део симпозијума. Поред низа мањих скулптура, настају и оне велике, које се граде полако. Деси се да понеко од вајара »нестане« на дан-два. Одвуку их друге обавезе на супротан крај земље, али се одмах по обављеном послу враћају, јер »Тера« успева да се наметне као својеврсно гнездо једномесечног стваралачког заједништва. Та одсуства наведу нас да се понекад уплашимо за ову рубрику, али до сада је све срећно завршавало – иако у последњи час, саговорнике смо имали редовно.

Овогодишњи представник војвођанског вајарства на »Тери« Сава Халугин, наизглед је типичан »човек из комшилучка«. Маска црне браде не може да сакрије карактеристичну физиономију овог поднебља, а има тога и у ходу и у говору. Живот и рад у Суботици нису а по свему судећи и неће, прекрити новокнежевачка обележја. То је наш саговорник – на први поглед. Испод тога је све оно што је далеко од обичног. И размишљање о ликовном, и скулптуре које из размишљања израстају. Упознајемо се распитивањем о досадашњем раду, изложбама, материјалима од којих су настајале скулптуре.

– Последњих година радим претежно у камену. Раније сам доста тога урадио директно у гипсу, и – наравно – на класичан начин: обликовањем у глинни ради одливања у бронзи.

– Значи, могло би се рећи да је ово повратак глинни, али на други начин.

– Свакако. Верујем да вајар често развије неку идеју за коју би једини прави материјал била теракота. Међутим, то је теже реализовати у обичним условима атељеа. Овде на »Тери« је обрнуто: материјал и амбијент утичу да се идеје неминовно дофинишу у коначну теракоту.

– Помињемо идеје. Решите нешто о сопственим полазиштима, о том унутарњем процесу настанка скулптуре.

– Богат извор инспирација за мене је свет обичних ствари. Окружени смо употребним предметима свакодневице. Многи од њих послуже ми као први импулс, покрену механизам размишљања у ком се виђено на апстрактан начин трансформише у асоцијацију виђеног... У скулптури сопствених законитости облика, масе и мојих схватања. На крају та скулптура задржава нешто од свог покрета, неки детаљ, или само подсећање на детаљ предмета – импулса, али само у оној мери, у којој је то неопходно и укљапа се у моје виђење. Тако ти детаљи понекад имају и одређену ноту надреализма, а понекад се

САВА ХАЛУГИН (1946. – Нови Кнежевац) студирао је на београдској ликовној академији до 1972. године, а последипломске студије код Јована Кратохвила окончао је 1978. године. Имао је самосталне изложбе у Палићу, Београду, Новом Саду, Панчеву, Сомбору, Новом Кнежевцу и Суботици. Учествовао на око седамдесет заједничких изложби савременог југословенског вајарства, међу којима су оне у Бања Луци, Скопљу, Ријеци, Загребу, »олимпијска« Сарајево '84, Октобарски салон у Београду, Бијенале мале пластике у Мурској Соботи, сарадња градова Суботице и Сегедина, изложба млађих аутора у Мађарској, Пољској и Чехословачкој, итд. Аутор је споменика палима у НОБ у Старом Жеднику, Банатском Аранђелову и Крстур. Са архитектом Чедом Радовићем аутор је комплекса Спомен гробља палих бораца и народних хероја у Новом Саду, где су постављене две велике и 300 мултипла једне мање скулптуре. Скулптуре на отвореном постављене су му у Обреновцу, Суботици и Црној Трави.

потпуно изгубе, остајући само део процеса стварања. Све ово укратко би се могло рећи овако: направљено с наменом ја трансформисем и понављам с намером.

– Како видите »Теру«?

– Овај симпозијум је ствар поднебља и материјала, који је овде од вајкада. Да није било ентузијазма и упорности, глина би се претварала само у цигле и цреповље. Срећом, локација симпозијума и веза са индустријом пружају јединствене могућности. Процес настанка теракоте је релативно кратак, па се може радити брзо и много. Ту је и изазов волумена скулптуре за отворени простор. За мене то значи размишљати о изналажењу облика који ће остати у карактеру материјала, а истовремено се најуспешније одупирати зубу времена.

Х. Радовановић